

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

### Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdátában Kezdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illető közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartási cikkek stb. intézendők.

Nyilvántartási cikkek soronként 10 kr-ért közölhetők.

# SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

### Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre 1 évre 8 frt — kr.  
Egyes szám ára 6 kr.

### Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak területegységért 4 krajczár.  
Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítottak.  
Ezenkívül minden beiktatásnál 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

### Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenként 2 szer megjelenő hírlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre . . . 6 frt — kr.  
Fél évre . . . 3 frt — kr.  
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.  
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyúttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy apunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

### Takarékpénztáraink reformja.

Körülbelül egy éve, hogy a „Nemzetgazdasági Szemlé“ben ugyanezen tárgyról jelent meg egy dolgozatom.

Röviden elmondva, az volt a tartalma, hogy nem oszthatom azok nézetét, a kik a takarékpénztárak ügyét egy országos törvénnyel akarják rendeztetni, melynek az volna a két főpontja, hogy:

1. a takarékpénztárak állami felügyelet alá helyeztetnek;
2. a takarékpénztáraknak előíratik, hogy a betétek mely hányada helyezhető el p. o. a jelzálogüzletben, mennyi a leszámítolási üz-

letben és hány százaléka helyezendő el föltétlenül állampapírokbán.

Ennek ellenében én azt javasoltam, hogy ne államilag, hanem autonóm formában rendezzük a takarékpénztárakat oly módon, hogy az ország összes takarékpénztárai szervezkedjenek ez összehívandó országos kongresszuson testületté és válasszák meg a saját hatóságukat: a Budapesten székelő „Takarékpénztári kamarát“, melynek ellenőrzési és diszciplináris jogait aztán törvénybe kellene iktatni. A takarékpénztárak üzletére vonatkozó egyforma és részletes törvényes előírásokat pedig, de különösen azt a minden intézetre rovandó kötelességet, hogy betétei egy jelentékeny részét föltétlenül állampapírokbán tartozik elhelyezni, közgazdasági viszonyainkhoz nem illőnek és ennél fogva károsnak kell kijelentemem.

Nem szerzői hiúság az oka, hogy a kérdésre és vele együtt fentidézett cikkemre visszatérek. Nagyon is aktuális és szomorú események azok, a melyek megint napirendre hozzák a takarékpénztári kérdést; oly események, a melyek fájdalmas visszhangot keltettek országszerte nemcsak azért, mert súlyos csapást mértek ezrek vagyoni állására, hanem inkább azért, mert gondolkodó ember nem térhet ki azon aggodalom elől, hogy oly katasztrófák, a melyek megtörténtek legutóbb Békés-Csabán és Szilágy-Somlyón, évről évre ismétlődve, másutt is meg fognak történni, mindannyiszor megsemmisítve nem jelentéktelen közvagyon és évek sorára tönkretéve egy egész vidék anyagi jólétét, ha csak nem orvosoljuk

azokat a szervezeti bajokat, a melyek ama sajnálatos eseteket lehetővé tették.

Ezeket a szervezeti bajokat pedig — alaposan megvizsgálva a dolgot — egyetlen egy főpontban lehet összefoglalni: a hiányos ellenőrzésben. Az én tudomásom szerint eddigelé minden tönkrement takarékpénztárnál:

vagy egyáltalán nem volt ellenőrzés, vagy nem volt hatályos.

Itt van a kérdés fordulópontja. Bankok és bankárok rossz vagy elhibázott üzletekben szoktak tönkre menni, a takarékpénztárak nem. Az ő üzleti körük oly egyszerű, hogy a dolgok természetes rendje szerint őket csak egy buktathatja meg: a hűtlen kezelés, és ezért az immár elodázhatatlan reformnak ezt a szempontot kell első sorban szem előtt tartania.

Székely Ferencz.

### ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház 24-ki ülésén a napirend előtt felszólalt Beöthy Ákos, hosszabb indoklás kíséretében indítványozván, hogy az Ugron-Uselác ügyben fölmerült mentelmi kérdés a mentelmi bizottsághoz utasíttassék.

Szapáry Gyula gróf miniszterelnök hozzájárult Beöthy indítványához, fenntartván magának a jogot, hogy véleményének később adjon kifejezést, vajjon forog-e felett a mentelmi jog megsértése az Ugron-Uselác ügyben. Figyelmeztetett azonban a miniszterelnök arra, hogy magán ügyekért egész testületet, mint például a hadsereget, ne tegyenek felelőssé. A miniszterelnök reméli, hogy a parlament meg tudja a saját szólás-szabadságát úgy védeni, hogy egyszersmind tiszteletben tartja azokat a szabályokat, amelyeket minden társadalomban tiszteletben tartanak.

Ez incidens után a ház folytatta a közigazgatás első szakaszának tárgyalását. Sövényi Gábor

### A „Székelyföld“ tárczája.

#### Az én fürdőm.

Négy eladó lányom, két fiam, egy anyósom és háromszáz hitelezőm volt. Igenis volt; mert ma ur és fürdőtulajdonos vagyok. Fürdőm a legkeresettebb üdülőhelyek egyike széles e hazában. Kár, hogy Gastein nincs valahol itt a közelben; bizonyosan elpirulna szégyenletében az én fiatal fürdőm előtt, mely esztendővel ezelőtt libausztató volt.

Szegény feleségem! Teteme ott porladozik a temetőben; ciprus hajtja koronás lombját sarköve fölé. Ő nem érthette meg az én boldogságom hajnalpirkadását, nem érthette meg leányaiuk szépségcsészéjén férjhezmenetelét, hogy anyósomat egyszer az életben mosolyogni lássa. Mosolygó anyós? Igen; az én anyósom mosolyog.

Leveles szőlőindával befutott házam tornácán ültem, A nap lealkonyodott, a szívem zakatolt, mert hajnalhasadásra vendégeket vártam az adóvégrehajót és a becsüst.

— Hát nincs irgalom e mennyekben? — ordítottam megfelelő kétségbeeséssel.

— A mennyekben van, de az adóvégrehajónál nincs — vigasztalt egyik leányom, a kinek arczán mély barázdát hasított a kesergés még eddig ismeretlen jegyese után.

Ők is zokogtak, én is zokogtam, mindnyájan zokogtunk.

Panaszos jajgatásunkba melán vegyült bele a hazatért csorda diszant bőgése.

Vártuk, hogy megnyílik a menny s a legfelsőbb égi hatalom, engedve a magyar törvényhozás sürgetésének, rendezni fogja nemesi kuriám valutáját. Törődtem volna én azzal, hogy a monometallizmus vagy a bimetalizmus elvei szerint rendezze, csak hogy már egyszer rendezve legyen. Mély bánatomat politizálással igyekeztem elűzni. Szidtam Bismarckot, izgattam a hármasszövetség ellen, tiltakoztam a védvamos rendszer ellen, és végül bejelentettem az obstrukciót. Leányaim, anyósom véghetetlen szálamommal tekintettek rám; az egyik azt hitte, hogy megboldondultam, a másik azt, hogy megőrültem.

Hirtelen örömríkanás hangzott a pajta felől. Természetes szakácsnénk közeledett felénk, magasra emelt kezében hízó libát tartott.

— Megkerült! megkerült! — sipította és arca a boldogságtól piros színt fogott.

Leányaim, anyósom örömrivalkodva ugrottak fel s rohantak az elveszettnek hitt liba diadalmas megtalálójá elé.

Ez volt életemnek második derűs napja; az első akkor volt, mikor megütöttem a linezi ambót és Weckerle mély fájdalmára bezsebeltém nyolcz forint negyven krajczárt.

A megtalált liba kézzől kézre járt.

— Csoda történt! — ájlozódott anyósom. — Hisz ez a liba, mikor eltűnt, sovány volt, s most ime . . .

— Hah! — vágott közbe leányaim közül az egyik — legalább is négy kilót hizott!

— Hol találta meg, hol találta? — kérdeztem izgatott remegéssel a szakácsnétól.

— A Csobolya tó partján.

— Sajtettem — válaszoltam s szempillám remegett a jövő boldogságtól.

Bánattal vegyes örömünk csillapodott. Ujra leültünk és kéjes gyönyörrel hallgattuk a megkerült liba gágogását.

— Uraim és hölgyeim! Leányaim, anyósom és mélyen tisztelt szakácsném! — vettem fel a beszédet én. — A mit rég sejtettem s a mit lelkem ohajtva remélt, immár megvalósult. Így kellett történni, a nagy természet kérélehetlen logikával így rendezte ezt.

Családom rokonszenves bámulással irányított szeméit beszédes ajkamra.

Rövid szünetet tartottam, hogy szónoklatom hatását növeljem. Mert így nagyon ez megírva Böthy Zolt szónoklattanában.

— Halljuk! Halljuk! — kiáltotta egyhangulag az anyósom.

— Nos hát halljuk, nos hát tudjuk meg, nos hit-

és Szederkényi Nándor fonták tovább az obstrukció fonálát. Ezután Apponyi Albert gr. szólalt föl, hogy különösen Prónay Dezső báró tegnapi beszédével szemben megvédje pártja elvi álláspontját. A közigazgatási reform ellen felhozott kifogás ellen, hogy sok költséggel jár, kimutatta Apponyi, hogy e költségre akkor is szükség volna, ha a választási rendszer fenttartatnék, mert a közigazgatási hivatalokat szaporítani kell, e hivatalokban szaporítani kell a személyzetet s a személyzet fizetését javítani kell. Szépen kifejtette, hogy a kormányhatalmat erősíteni kell, midőn az az államhatalmat perszonalifikálja; a kormányhatalom csak akkor szűnik meg az államhatalmat képviselni, ha nem a törvény szellemében jár el. Apponyi beszédét nemcsak a mérsékelt ellenzék, de a szabadelvű párt is élénken helyeselte. Végre Prónay Dezső báró igazította helyre félreértett szavait.

A 25-ki ülésen sok apró dolgot intéztek el a képviselőházban. Az ülés elején Horváth Ádám személyes kérdésben újra szóba hozta Komárom-megye feliratait. Majd Szalay Károly és Thaly Kálmán beszéltek a közigazgatási törvényjavaslat első szakasza ellen. Az utóbbinak egy stílusis észrevételére, hogy a szakasz nincs helyes magyarsággal meg szerkesztve, Perczel Dezső előadó sietett megjegyezni, hogy hozzájárul Thaly Kálmán módosításához, de szeretné, ha Thaly keresztülvinné, hogy a pártja az ő módosításával elfogadná a szakaszt.

Azután a kérvények tárgyalására került a sor, melyeket Hertelendy Béla és Hagara Viktor referáltak.

Darányi Ignác a középiskolai tanárok fizetésemelési kérvényét pártolta. Wekerle pénzügyminiszter azt válaszolta beszédére, hogy általában szabályozni szándékozik a hivatalnokok fizetését és erre nézve az 1892-iki költségvetéssel egyidejűleg szándékozik törvényjavaslatot benyújtani. Csernátony Lajos a fiúmei tanárok érdekében szólalt fel.

Azután következtek az interpellációk. Szilágyi Dezső és Baross Gábor Hock János a New-York biztosító intézetre vonatkozó interpellációjára válaszoltak, Wekerle Sándor pedig Petrich Ferencnek regáléügyben tett interpellációjára adta meg a feleletet. Majd Illyés Bálint interpellálta a belügyminisztert egy választási visszaélés ügyében és Ugron Gábor a miniszterelnököt a miniszteri eskünek törvénybe iktatása céljából.

## SZEMLE.

A zavargó elemek megmozdultak mindenfelől. Francoziák, szerbek fognak testvért csókot váltani a szent oroszokkal. Még javában foly a francia hajórajnak Kronstadtban való ünnepeltetése. A császár ebédet adott a francia tengerésztiszteknek, mely megtiszteltetésen kívül az ünnepélyességek

hirdessék a Kárpátoktól az Adriáig, hogy: föl van fedezve!

Homlokomra kövér cseppekben hullott alá az izzsádság.

— Mi van fölfedezve? — nógattak leányaim.

— Mi... i van? Hát nem sejtitek? Oh, hosszú hajú teremtményei a mindenhatónak, nem tudjátok, hogy föl van fedezve a csobolyai fürdő? A libát a csobolyai tó partján találták meg, ott is hizott négy kilót. Már pedig a hol egy liba négy kilót hizik, ott két liba nyolcz kilóval fog gyarapodni. Holnap megvegyvizsgáltatom — folytattam örömkönyvek közt. — Elhivatom Csercső Gáspárt, a ki a fővárosban képfestőgyári munkás volt, s a ki, nincs a világban olyan folyadék, a melyben vegyelemet ne találja. Igen, — végzém szavaimat s kezeimet áldólag terjesztém ki családóm tagjainak feje fölé — a csobolyai fürdő, az én harmincz izben betáblázott ingatlanomon levő Csobolya-tó, a legjobb hatású gyógyfürdő e világban.

Anyósom tett néhány ellenvetést; leányaim hallgattak. Csercső Gáspár vegyelemző a szomszédban lakott. Áthivattam. Épen hivatalos körutra készült. Mert tetszik tudni éjjeli bakter volt és nagyon becsületes ember, a kinek dicsőséges kormányzása alatt a csendőrségnek sohasem sikerült a „tettes” nyomára jönni. Ha valakit lopással gyanúsítottak, Csercső Gáspárhoz fordult, szép szóért, egy pipa dohányért bebizonyította bárkinek is az alibijét. Két pipa dohányért esküt is tett.

Csercső Gáspár átjött s családóm tagjainak kíséretében vonult a Csobolya-tóhoz. Kalapjába merített a vízből s nyomban konstataulta, hogy a Csobolya-tó telisded tele van al- és felkohlattalommal és úgy a közvénybántalmak, mint

szakadatlan sora következett és fog tartani aug. 4-ig, a midőn a francia hajóraj elutazik Kronstadtból. Ez idő alatt a francia tengerésztisztek ellátogatnak Moszkvába is. A szentpétervári közsegtnács 50,000 rubelt szavazott; meg a francia vendégek fogadására rendezett ünnepélyekre. Minden tiszt emléktárgyat fog kapni. Az orosz és francia lapok szerelmes pár módjára írnak egymásról s konstatalják a két nemzet szoros szövetségi frigyét. Büszkén írják, miszerint a két tironalomban nem fél senkitől sem.

Hiszen nincs is mit féljen, mert ha ők a békét meg nem törlik, a hármass szövetség — mihez csatlakozott Anglia is — bizonyynyal őket meg nem támadja. Tudomásul vesszük a most már nyitlan dokumentált szövetségüket, de meg nem ijedünk tőle. S különösen nevétséges a német frigyét gyengének tüntetni azért fel, mivel Bismarck monarchiánk ellenes mozgalmat indított meg!

Németországban lehetnek lapok, melyek ellenünk írnak, s beszélhet a sértett Bismarck is ellenünk, de a szövetség azért köztünk szilárd s 13 évi fennállása alatt teljesen elérte célját. Európa békéje ez időben egyetlen egyszer sem zavartott s a nemzetközi háborupárt minden fondorlata megtört a két szövetséges hatalom óvatos, de szilárd magaviseletén. Monarchiánk azt sem akadályozta, hogy a kettős szövetség hármassá bővüljön, illetve négygyé! — minek folytán az még több és lényegesebb szolgálatot tehet első sorban Németországnak. Bismarck tehát büszkén tekintethetne vissza művére, mely a német egységet valóban megkoronázza, midőn a hatalmas és lojális szövetségesek egész sorát biztosítja számára.

De Bismarck csöndes magányában mindinkább elveszti a kapcsolatot a nemzeti áramlatokkal s egyre ridegebben lép előtérbe egyéniségének alapja: a nemtelen boszu, hogy nem tudja helyét visszavinni a hatalomban. Mindenben elégedetlen, a mit nem ő csinál. De monarchiánk ellen pártja neki nincs és így korai az ő zugolódásából a szövetség lazulására gondolni. Erős ez, mint a sziklavár, mely a francia-orosz mozgolódást képes lesz ellensúlyozni.

Nem ijedünk mi meg a nagy sürgés-forgástól, mely a szent orosz birodalomban most észlelhető. Hadd kovácsolják a terveket a béke ellen, állunk elébe. Azt azonban sajnáljuk, hogy a kis Szerbia is beállott toloszekernek az orosz járom elé.

A szerb radikálisok — épp mint a francoziák a

az idegbajok, de főképpen a nátha gyógyítására kiválóan alkalmas.

Csercső vegyelemző tiszteletére gazdag vendégséget csaptam s kiállítottam számára a szabadjegyet a Csobolya-fürdőbe.

Még aznap éjjel híre futott a községben az én gyógyhatású fürdőmnek. Korán reggel már beverték az ablakomat; annyi fürdőző közönség jött, hogy zendülniért tartottam.

Háromszáz ember vonult a Csobolya-fürdőhöz. Háromszáz ember fizette le az öt krajczár fürdőzési díjat.

Tizenöt forintom volt, meg voltam mentve. A végrehajtót lekenyerezhettem, a becsült leitat-hattam, a felperes ügyvédjéhez nőül adhattam az egyik leányomat. Épp most egy éve, hogy a fürdőt felfedeztem; nem én, hanem a liba. Egy esztendő óta a Csobolya fürdő világfürdő, melyet északról a bagosi Alpeselek, nyugatról a keczmereg-i fenyvesek, délről a sükösi legelők öveznek. A fürdő kies parkjában naponként zenekar játszik. A közönség kényelméről minden tekintetben gondoskodva van, csak még a lepedők nem érkeztek meg. A tó jobbpartján jelző tábla mutatja, hogy ott az urak, a baloldalon pedig a hölgyek fürdhetnek. A Csobolya tó alig másfél napi gyalogjáró a vasutól. A postát minden két hétben pontosan meg hozzák. Mikor a nap nyugovóra hajlik s a zenekar már nem játsza a „Nincs még veszte Lengyelország” kezdetű nótát, fölhangzik a békasereg orchesterének andalító brekegése.

Eh! de minek folytassam tovább! Az én fürdőmnek nincs szüksége reklámra.

Cincer.

hajórajjal — az európai béke fentartására egyesült középeurópai hatalmak ellen akarnak tüntetni, midőn Pétervárra vitték a gyermek királyt, kinek ott vajmi kevés igazi jó embere van. Neki azért kell Oroszországba zárandokolnia, hogy a mostani szerb hatalmasok ünnepélyesen tudathassák a világgal, hogy ők föltétlenül a császár rendelkezésére állanak s Szerbia minden körülmények közt az orosz járszalagot akarja követni.

Nagyon nehéz belátni, hogy ebből mi haszna lesz Szerbiának, de különösen az ifjú Sándor királynak. Az orosz politikai világ azon tényezőit, melyek aszerbtrónkövetelőkkel rokonszenveznek, a gyermekkirály látogatása nem fogja érzelmeik megváltoztatására bírni.

A pétervári zárandok-ut az eddigi viszonyokat nem fogja módosítani. Míg a szerbek csak vizitelni vitték gyermek-királyukat Oroszországba, addig senki sem háborgatja multságukat. De ha akár Pétervárról nyert biztatás alapján, akár a nélkül esetleg sérteni mernék szomszédjaik vagy az európai béke érdekeit, úgy érezni fogják ama hatalmak sujtó kezét, melyek jóindulata biztosította eddig Szerbiának első sorban a békés fejlődés áldását.

Nézzük tehát nyugodtan a szerb király ünnepeltetését és ne aggódjunk a francia hajóraj kronstadti ünnepeltetésén sem. A míg bor mellett foly a tüntetés, addig nincs még veszély. Ha azonban a borgöz megzavarná fejüket s elfjőtnnek hinnék az európai béke megzavarhatását: akkor érezni fogják a hármass-zövetség hatalmas karját, mely a hüvelyből kihuzott kardot ki fogja verni kezükből.

## Külömfélék.

— **Esküvő.** Csíkszentmihályi Sándor János, Torda-Aranyosmegye derék fiatal alispánja, július 26-án déltűn 1 órakor tartotta esküvőjét borosjenői Tisza László országgyűlési képviselő ritka műveltségű, bájos leányával: Annával, Kolozsvárt, a menyasszony szülői házában. Aldást és boldogságot kívánunk e szép frigykötéshez!

— **Időjárásunk** eddigelé kedvezett az aratásnak, mely most már meggyezerte javában folyik. Csak mintegy két napig kellett még szünetet tartani az esős idő miatt; ez azonban kárpótolta a gazdák közönséget, a mennyiben előnyére volt a kukoricának, pityókának s a kerti veteményeknek, melyek általában dus termést ígérnek.

— **Hollakya Attila** a háromszéki fimenház javára 100 forintos alapítványt tett azon kikötéssel, hogy ezen alap kamatai is az orbai járásban illetékes szegény gyermekek segélyezésére fordittassanak.

— **Gyászhir.** Id. Bernáld János alsócsernátoni földbirtokos, előkelő székely család feje, folyó hó 26-án meghalt. Halálát a család a következő gyászjelentésben tudatja: Alóliának maguk s több közeli és távoli rokonok nevében a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy alsócsernátoni id. Bernáld János földbirtokos, a szerető hű férj, gondos családapa és nemeskeblű ember barát folyó hó 26-án reggeli fél 6 órakor, munkás életének 71-ik, boldog házasságának 44 ik évében hosszas szenvedés után a végső szentségekkel ellátva csendesen, a miut élt, elhunyt. A boldogult halott földi maradványai folyó hó 28-án déltűn 3 órakor fognak beszenteltetni és a helybeli köztemetőbe örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise-áldozat ugyane hó 29-én délelőtt 10 órakor fog a helybeli róm. kath. plébánia-templomban lelkéért az Egek Urának bemutatni. Béke lengjen áldott porai felett! Alsócsernáton, 1891. július 26-án. Öz. Bernáld Jánosné szül. Bors Mária, mint bánatos özvegy. Ifj. Bernáld János és neje sz. Barabás Juliánna és gyermekük Erzsike, Bernáld György, Bernáld Johánka, Bernáld Czeecilia, Bernáld Klára és férje Elekes Tivadar, Bernáld Anna, mint gyermekei.

— **A minoriták káptalanja** e hó 22., 23. és 24-én gyűlt össze a rendtartomány aradi székházában János Dömjén dr. kir. tanácsos elnöke alatt a rendi választások ügyében. A választottak közül következő ismerőseinket említjük meg: Wittmann Ágoston kantai gym. igazgató, lapunk munkatársa, örré, — Kiss Gyula házfunokké, — Hermann Irén ideiglenes kormánytanácsosvá választott meg.

— **Öngyilkosság.** Eszterneki Fekete Mózes asztalos és sűrökömetező folyó hó 24-én délelőtt föblötte magát. Mint mondják, szomorú tettét egy birtokpór elvesztése miatt követte el. Feleséget és egy hajadon leányt hagyott hátra.

— **Műkedvelői előadást rendez Kézdi-Polyánban** jövő vasárnap az ottani tűzoltó-egyesület javára a szünidőző tanuló-ifjúság. Előadják Szigligeti kitűnő népszínművét: a „Czigány”-t. A polyániak — mint levelezőnk írja — nagy erkölcsi és anyagi sikert remélnek. A próbák jól mennek, s már eddig is szépszámu közönség részvétele van biztosítva úgy a vidékről, mint helyből. Az előadást táncz követi.

— **Borszéken** a fürdővendégek létszáma ez idő szerint 411.

— **A cigányok.** Ezelőtt pár héttel nagy rablást vitt véghez Arapatakon egy sátoros cigánykavaván. A főbűnösök kézzé is kerítették s az a jait járásbírótság börtönében helyezték el. Innen azonban sikerült megszökniök s már azt is hitték, hogy szerencsés szökés volt, mert egész Beszterczéig zavartalanul folytatták utazásukat. Itt azonban ismét kézzé kerültek s a hűtlenül elhagyott a jait börtönbe vissza kellett térniök. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy egyikök ártatlan s meg is rendeltetett, hogy bocsátassék szabadon. De a mór, úgy látszik, nagyon szívére vette a dolgot s még mielőtt a kedvező határozatról értesült volna, fehér (?) nemüiből kötelet csavarva felakasztotta magát. Szerencséjére a börtönőr jökor észrevette; levágta s valószínűleg erudon ki is dobta. Meghallotta ezt a másik s oly formán okoskodott, hogy társát bizonyosan azért bocsátották el, mert öngyilkolni akarta magát. Azt ő is megteheti, — gondolá — s mindent elkészítve az aktusra, mikor hallotta a börtönben a kulcs-össrömpölést, gyorsan nyakára hurkolta a kötelet. Jól számított mert a börtönőr még elég korán érkezett, hogy levágja s életre hozza. Ha nem a földolganb tévedett, mert nem engedték el, lévén ő több bűnökkel terhelve, s még néhány hónapig ott kell bűnölne.

— **A budapesti német színház** ügyében több fővárosi polgar titokban folyamodott Ö Felségéhez a magyar királyhoz pártfogásért. A folyamodásban a kérelmezők egyeztetien „császár”-nak címzik Ö Felségét s elmondják benne többek között, hogy „a német színház Budapesten nemcsak művészi, hanem egyúttal fontos politikai és kulturális missziót teljesít. A német művészet ápolása Budapesten nem megvetendő faktora lehet a német nyelv ismeretének, ápolásának és terjesztésének.” „Nemzeti elfogultság”-gal vádolják azon köröket, melyek az általuk vallott irányt a magyar nemzeti feladattal és a magyar főváros hivatásával összeegyeztethetők nem tekintik. Effeléktől hemzseg a famozus folyamodvány, melyet első helyen Kochmeister Frigyes báró, a magyar főrendiház tagja, a budapesti kereskedelmi és iparkamara elnöke, fővárosi bizottsági tag stb. irt alá. A folyamodvány nagy vizsgátszést szült s mint halljuk, interpelláció tárggyá is fogja képezni a képviselőházban. Megjegyezzük még, hogy a folyamodvány minden signatura nélkül érkezett le a királyi kabinetirodából a belügyminiszteriumhoz, mely azt szabályszerű eljárás végett leküldötte a fővárosi tanácsához. A bécsi lapok szerint e leleplezések következtében a német színház ellenségei annyira megsaporodtak, hogy az egész terv dugába dőlnek tekinthető.

— **Jó hír.** A „Tel. Rom.” nagyszabású román lap két vezércikkben hívja fel a románok figyelmét azon szomorú körülményre, hogy Romániában 6000 székely, magyar és német szakács van. Ennélfogva elérkezettnek látja az időt, hogy román paraszt leányok részére szakácsautólyam léptessék életbe, felcsereendő a Romániában élő-dó magyar és német szakácsnékat.

— **Elveszettek hitt és megálallt gyermek.** Mintegy 24 évvel ezelőtt egy szászvárosi iparos, Viski Lajos beteg fekvő a dévai kórházban. 8 éves Lajos fia elsőközt hazulról apját meglátogatni. Mire azonban Dávára ért, apja kijött a kórházból, s a kis fiu egyedül volt az idegen városban. Havani mőozok Balsaról magukhoz veték s elvitték falujukba. A kis fiu a büntetéstől való félelem miatt nem vágyott haza s lassankint hozzászokott az új környezethez. Így nőtt fel a havasan, a marhákat őrizve. Ezelőtt három évvel véletlenül találkozott nagyapjával, azonban elfordult tőle, nehogy megismerje. Most maga jött be Szászvárosra egy vásár alkalmával tudakozódva szülei és rokonairól. Anyja és nagyapja — apja elhalt — így ismerték fel rég elveszettnek vélt gyermeküket, a ki időközben hatalmas oláh ficsorrá fejlődött, bocsort és tüszőt visel s magyarul egy árva szót sem tud.

— **Az 1848 - 49-diki szabadságharcai emlékek** kiállításának rendezői a fővárosi vigadó termében nagyban készülnek ez érdekes kiállításnak augusztus elején leendő megnyitására. A rendezőség szívesen fogad el bármely festett vagy nyomtatott képet, a mely szabadságharczunkra vonatkozik, legyenek ezek bár későbbben készültek is. Továbbá plakátokat, fegyvereket, de különösen honvédöltözeteket. A rendezőség jutalomképet küld még azoknak is, kik csak a címeit küldik be valamely érdekes ereklét, fegyvert, öltözet-felszerelést stb. bíró olyan egyéneknek,

kik emléktárgyaikat a rendezőség fölkérésére a kiállítás tartamára átengedik. Minden levél vagy küldemény az 1848 - 49-diki szabadságharcai emlékek rendezőinek: Heutaller Lajos orszgy. képviselő és Farnek Béla uraknak Budapestre a fővárosi vigadóba czimezendő.

— **Köszönetnyilvánítás és számadás.** A kézdivásárhelyi ref. egyházi dalárda által folyó hó 19-én rendezett nyári táncmulatság sikerültőségét nagyban előmozdították: tekintetes Nagy Ferencz szeszgyáros ur, ki a helyiséget díjtalanul engedte át; valamint a helybeli tűzoltó-testület zenekara, mely a levonulás alkalmával szíves volt Barabás Ignácz karnagy ur vezetésével mellett kitűnő indulóival gyönyörködtetni a közönséget. Fogadják a nyilvánosság terén is kifejezett hálás köszönetét ifju egyetűnknek a szíves támogatásért. Egyúttal fogadják köszönetűnket a szíves felülfizetők, kik az anyagi siker elérésében siettek közreműködni, nevezetesen: Gillyén Arpád m. kir. honv. százados, cs. és kir. kamarás 2 frt. Id. Tóth István, özv. Jancsó Dánielné, ifj. Tóth István, Ponori Ponory Sándor, Török Mariska, K. Ciszár József, özv. Benkő Istvánné, Szász Daniel nyug. honvéd-örnagy, Szőcs Bálint, Szabó Mózesné 1—1 frt. Kovács Lajos járásbíró, Molnár István fényképész 60—60 kr. Kovács István, Kovács János cipész, Ciszár József, Török Jánosné, Szőcs Dániel, Bálint Kálmán, ifj. Bándy István, Bibó Ferencz, Jancsó Mózes kereskedő, Dobay János rendőrkapitány, Dézsi Dániel, Szacsva Pál rendőrkapitány, Pongrácz János, Török János, Fejér János, Fejér Károly járásbíró, Nagy Dénes, Kölönte Mózes, Molnár Ferencz, Benedek Béla 50—50 kr. Kovács István, Weinreiter György, Szőcs Albert, Klunglein Vendel, Wértán testvérek, Császár Lukács, Nagy Lajosné, Ciszár Pál, Dézsi Ferencz, Szabó Samuel (Eleké), Szabó Mózes, Nagy Antal, Erdélyi Károly, Vajna Károly, özv. Páldeák Pálné, Veress Benedekné, Turóczi Mózes, Baka Sándor, Sztoryi Dániel (Dániel), Spitzer Dávid, ifj. Török Sándor, Kozma Dénes tanár, Szőcs József, Kupán József ker. Balogh Rebeka, Papp Vilma, Popovits Károly, Paiff Lajos, Nagy Sándor mészáros, Pap István 40—40 kr. Megyaszai István, Fazakas Antal, Pitróf Lajos, Szőcs Lajos, Szőcs Mózes ker., Török Samuel, Benkő Lajos, Mágóri Samuelné, Sztoryi József, Benkő Pál (László), Gyenge János puskaműves, Jordáki János honvéd-örnmester, Jancsó József, ifj. Kovács Dániel, Szőcs Samuel, Kaitár János, özv. Szabó Jánosné, Kiss Ida 30—30 kr. (Folyt. köv.)

— **Családiti apa.** A Budapesten nem rég szenzációt keltett Földes-féle családirto gyilkosság-nak párja akadt Szegeden. Egy volt szegedi börtönőr, a ki megunta a rabok között való foglalatokodást meg a trázst, leköszönt állásáról és beállott naplopó „gyöngö ténusz”-nak. A gyöngy-élethez természetesen pénz kellett és a volt börtönőr ezt azon az elmés s talán már nem is szokatlan módon szerezte meg, hogy áruba bocsátotta a saját szép fiatal feleségét. Az agyonvert becsület azonban vasárnap reggel utójára lobbott vetett lelkében s a gyöngö ténusz azt cselekedte meg, hogy agyonlőtte az áruba bocsátott hitvest, aki portékává lett női becsületével eltartotta őt és családját, aztán legyilkolta saját gyermekét és végül önmagát is szíven lötte. Az eset a házbeliek vallomásaiból következőkép domborodik ki. Lihosics Elek két év előtt jött Szegedre és előbb kórházi ápoló, majd börtönőr lett. A munkát meguntván, három hó előtt kilépett s dologtalanul élt az asszony nyakán. Az asszony napszamba járt. De mert nem tudott eleget keresni a kórhelynek, — ütötte, verte olyannyira, hogy Lihosicsné kénytelen volt többször a rendőrség oltalmát venni igénybe. Négy-öt hét előtt az asszony, a ki a lakóbért fizette, ingyenelő férjét kitiltotta a házból s viszonyt kötött Illés János cipésszel, a ki maga a férj vezetett az asszonyhoz. Illés János természetesen fizetett a férjnek is, az asszonynak is. Lihosics az egyedül való életet unván, visszament nejéhez azzal, hogy „kineveztek Szabadkára börtönőrnéek.” Az asszony visszafogadta a férjét, a ki a cipészt napról napra elvitte a házhoz, sőt feleségét elkísérte a cipészhez. Lihosicsné megunta ezt a gyalázatot s követelte férjétől, hogy szakítsák meg az ocsmány viszonyt s menjenek addig is Szabadkára, a mig Lihosics beállhat a hivatalába. A nő kététkedni kezdván a férj kinevezésében, követelte az okmány előmutatását. A mit a férj, mert nem volt meg, elő nem adott. E fölött ezivakodás támadt, mely akkor mult el, a mikor a szerető, Illés János belépett, a ki aztán a ezivakodó házaspárt elvitte egy belvárosi koresmába. Itt késő estig iddogáltak. Vasárnap délelőtt 10 óra tájt ugyane házban lakó Kovács Lajosné (börtönőr neje) két gyermekével a konyhán ült. Lővés zaja riasztotta fel. S mindjárt erre vérző melléből befogva, hangos sikolylyal botlott be hozzá Lihosicsné s elesett. Utána a férj rohant be fölbuzott revolverrel és kétszer nejlére lőtt, de nem talált. A két lővés Kovács Lajosné és gyermekei fölött

a falba furódott. Innen Lihosics saját szobájába rohant. Két lővés hallatszott. Az egyik a gyermeket lötte halálra, a másikat a gyilkos magának szánta. Talált is, de még életben van.

— **Jeladás a Mars lakóinak.** A Budapesti Hirlap tárczájában írta meg Flammarion Kamill, hogy egy Pauban elhunyt özvegyasszony százezer frankot hagyott jutalmul annak a böcs férfiúnak, a ki tiz esztendő alatt kitalálja: hogyan lehetne olyképpen hirt adni valamelyik csillaglakóinak, hogy felelhessenek is reá. Azóta már akadt is pályázó e jutalomra. Egy francia csillagvizsgáló, Schmoll ur azt javasolja, hogy csinálják meg fénypontokból a gönczöszekér csillagképét. Az alfa Bordeauxban lenne, a beta Marseilleben, a gamma Strassburgban, a delta Párizsban, az epszilon Amszterdamban, a zeta Kopenhágában, az eta pedig Stokholmban. Schmoll ur erősen hiszi, hogy a Mars csillagon meg fogják látni e képet s válasznak is reá.

— **Melyik lapra fizessünk elő?** Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelosőbb magyar lap az „Egyetértés”, mely a mult január hó 1-én lépett fennállásának 25-ik évébe. Ez a magyar olvasóközönség lapja. Hiteles forrásoktól származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárbáza tették az Egyetértést népszerűvé. Szerkesztve úgy van ez az óriási terjedelmű lap, hogy egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célt szolgáljon. Mert az Egyetértésben naponként megtaláljuk a család, a hölgyvilág a maga szépirodalmi olvasmányait a világirodalom legkitűnőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárczacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb. stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az Egyetértésnek e rovattal a versenyt kiállhatná. Ezzel szemben ott van az Egyetértésnek oldalokra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétesültség tekintetében utólérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Különösen kiemelendők tartjuk itt mint egyik legfőbb érdemét az Egyetértésnek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetek által sem hagyta magát befolyásoltatni, hanem mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek, s csak az igazságot szolgálja. Az országgyűlési tárgyalásokról hozott s az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű tudósításainak is mindenkor a párttekineteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte olvasói között minden pártból találunk híveket. Az Egyetértés gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaságközség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az Egyetértés kereskedelmi s tözsdei tudósításainak bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az Egyetértésben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az Egyetértés a társadalom eme legnépesebb rétegeiben ma már nélkülözhetetlenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipari és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az Egyetértés a legjobban informált lap Magyarországon. A rendes rovatokon s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közlött tudósításokon kívül végre csak az Egyetértés 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hirre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Tanügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklapot képes pótolni. Szóval, a ki olvasni valót keres, és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az Egyetértésre. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt, egész évre 20 frt.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos  
**Ifj. Dobay János.**

**Nyílt tér.**

**Egész selyem-nyomású foulardokat 1 frt 20 krtól 3 frt 90-ig méterenként (kb. 450 különböző mustra) küld öltöny- és darabozásra, viteldij- és vámmentesen a házhoz G. Henneberg (cs. és kir. udv. szállító) selyem-gyári raktár Zürich. Minták postafordultával. Levelek viteldija 10 kr.**

## Hirdetmény.

A „Kovácsnai Fürdő-Részvénytársaság” tulajdonát képező Bárá Apor-féle telken a még eladatlan párezálék (villatellek) folyó évi augusztus hó 9-én d. u. 3 órakor nyilvános árverés útján el fognak a hely színén adatni.

A 200 frt felkiáltási árnak 10 százaléka az árverező bizottság kezéhez előre befizetendő.

Egyéb feltételek alatti vezérigazgatónál addig is megtekinthetők.

Kovácsnán, 1891. július 23.

**Csia György,**  
vezérigazgató.

**Richter-féle**  
**Fejettörő**  
Legujabb  
türelmi játék.  
176 feladat.  
Nagyon érdekes  
és nagyon mulatságos.  
Ára 35 kr.; minden  
játékszert kerekében kapható.  
Utánrasóktól orjunk magunkat és csakis oly skatulyákat  
fogadjunk el, melyeken a gyári jel a „veres Horgony” van.

## Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolesőbb magyar lap az

## „Egyetértés”,

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Eza a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a leg részletesebb és e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaságközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárczájában annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két-három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30—40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 frt 80 kr., negyed évre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 9547—1891.

## Árlejtési hirdetmény.

A Feketetűgy folyón a Kézdi és Orbai járások között a régi Depsei hid helyébe, az 1890. évben épített új hidhoz vezető utnak a folyó évben vállalkozók által leendő újból építtetése czéljából folyó évi július hó 30-án délutáni 3 órakor a megyei jegyzői irodában zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni kívánók oly megjegyzéssel értesíttetnek, miszerint a feltételekben meghatározott 1076 frt 19 kr összegben költségvetésileg megállapított kikiáltási árnak 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat, melyben az elengedett százalék számmal és betűvel világosan megjelölendő, a megyei pénztárhoz írt nap déli 12 óráig annyival bizonyosabban adják be, mivel a később érkezettek nem fognak tekintetbe vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki rajzok és iratok, valamint a feltételek a megyei jegyzői irodában, a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1891. július 18-án

**Szentiványi Miklós,**  
alispán-helyettes.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 9735.—1891.

## Árlejtési hirdetmény.

A kézdivásárhely-torja-bükszádi törvényhatósági útvonalon a 7—10 kilométer közötti szakaszán 900, 800, 800 és 800, összesen 3300 forinttal 4 műtárgynak az 1891 évben vállalkozók által leendő újból építtetése czéljából folyó évi július hó 30-án délutáni 3 órakor a megyei jegyzői iroda helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni kívánók oly megjegyzéssel értesíttetnek, miszerint a feltételekben meghatározott 3300 frt összegben költségvetésileg megállapított kikiáltási árnak 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat, melyben az elengedett százalék számmal és betűvel világosan megjelölendő, a megyei pénztárhoz írt nap déli 12 óráig annyival bizonyosabban adják be, mivel a később érkezettek nem fognak tekintetbe vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki rajzok és iratok, valamint a feltételek a megyei jegyzői irodában a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1891. július 18-án

**Szentiványi Miklós,**  
alispán helyettes.

Háromszékvármegye alispánjától.

Sz. 9546 —1891.

## Árlejtési hirdetmény.

A szemerja-hídvég baróthi megyei közuton 14., 15., 17., 18 és 35—36. kilométer szakaszán levő 54., 61. és 95. számú hidaknak, az 1891. évben vállalkozók által leendő újból építése czéljából folyó évi július hó 30-án délutáni 3 órakor a megyei jegyzői iroda helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Miről versenyezni kívánók oly megjegyzéssel értesíttetnek, miszerint a feltételekben meghatározott 2299 frt 04 kr összegben költségvetésileg megállapított kikiáltási árnak 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatukat, melyben az elengedett % számmal és betűvel világosan megjelölendő, a megyei pénztárhoz az írt nap déli 12 óráig annyival bizonyosabban adják be, mivel a később érkezettek nem fognak tekintetbe vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki rajzok és iratok, valamint a feltételek a megyei jegyzői irodában a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1891. július 18-án

**Szentiványi Miklós,**  
alispán-helyettes.

Háromszékvármegye alispánjától.

ad. sz. 9735—1891.

## Árlejtési hirdetmény.

E hó 18-ról a fentti szám alatt kiadott árlejtési hirdetmény oda módosíttatik, hogy a kézdivásárhely-torja-bükszádi törvényhatósági útvonalon a 7—10 kilométer szakaszán 900, 800, 800 és 800 frttal előirányzott összeg kivitele 2856 frtban állapítottatott meg. Ennélfogva vállalkozók felhivatnak, miszerint a 4 műtárgyra vonatkozó ajánlataikat, e hó 18-ról 9735. szám alatt kiadott árlejtési hirdetmény értelmében, a kiviteli 2856 frt összegre nézve tegyék meg.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1891. július 24-én

**Szentiványi Miklós,**  
alispán-helyettes.